
1. OČ JDE

„Kdy jste si toho všiml poprvé – že něco není v pořádku?“

„Všiml poprvé... Tak před pěti šesti týdny. Kdyby na tom záleželo, mohl bych vám to říct přesně na den. Ale když už jsem si toho jednou všiml, hned mi došlo, že to se mnou asi není v pořádku už delší dobu.“

„Jak dlouhou dobu?“

„Hm... Rok? Rok a půl?“

„Přibližně tedy v době, kdy jste začal mít akutní problémy s tou druhou věcí.“

„Ano. Zřejmě to nějak souvisí.“

Lékař na to nic neřekl, jen si tiše povzdechl. Jake Richardson, jeho pacient, muž s kulatou obrýlenou tváří, si mohl vybrat – měl ten povzdech vyjádřit, že ona souvislost je až nepříjemně hrozivá, nebo že ji tu může hledat jen totální idiot, nebo že je nad lidské síly ji nějak jednoduše vysvětlit? Jake si s tím dlouho hlavu nelámal. Kdyby se tím moc zatěžoval, přiznával by tomu doktorovi (jmenoval se Curnow), že je nevímjak důležitý. Když se ho pak někdo ptal, proč tak vytrvale navštěvuje lékaře, ke kterému ho nic netáhne, odpovídal, že nemá-li člověk rád svého doktora, je to dobrá pojistka, že se jím nenechá moc zblbnout.

Doktor Curnow teď několikrát zavrtěl hlavou a naprázdno polkl. Nakonec řekl: „Bohužel pro vás nemůžu nic udělat.“

„Ale přece musíte mít nějaký –“

„Ne. Mám jedinou možnost – poslat vás k někomu jinému.“

„To bych zrovna –“

„Promínete na chvíličku, prosím vás?“

Stejně je to legrační, pomyslel si Jake, jak takovéhle „prosím vás“ může znít přezíravě. Doktor zatím začal pomalu listovat v malé knížečce s koženými deskami, ležící na jeho psacím stole. Její obsah ho zřejmě neobyčejně zajímal – jako by se s ním seznamoval ponejprv. Jedna stránka obzvlášť upoutala lékařovu pozornost a věnoval se jí déle, než by stačilo k tomu, aby si ji prostě jen celou pozorně přečetl. Pak najednou zvedl hlavu a několik dlouhých vteřin se díval Jakeovi přímo do očí. Potom znovu upřel zrak do notýsku před sebou a neodtrhl ho od něj, ani když sahal po telefonu. Jeho aparát měl místo kulatého ciferníku tlačítka.

„Pan doktor Rosenberg? Tady je doktor Curnow.“ Tato informace stačila na druhém konci vyvolat značně dlouhou slovní reakci, i když z ní Jake nezachytil nic srozumitelného. „Mám jednoho pacienta, kterému byste možná mohl pomoci,“ řekl nakonec Curnow. „Je tady u mne. Jmenuje se Richardson. J. C. Richardson... Poslyšte, vzpomínáte si na toho pana Pickeringa, co jsem vám ho poslal loni na podzim... Vážně? No to je mi líto... Ano, to už tak bohužel chodí...“ Pak Curnow chvíli naslouchal něčemu, co ho znovu donutilo upřít pohled na Jakea, ale nyní jaksi zkoumavější, jako by ho spíše studoval, než se na něj jen díval. „To určitě ne. Nic takového nepřipadá v úvahu...“ Výraz Curnowova obličeje se změnil, jen směr a povaha pohledu nikoli, a pak lékař začal nadšeně přikyvovat. „Ano, přesně tak... Jo, to dokonale odpovídá... Opravdu? Jste ochoten?... Já se ho zeptám.“ Curnow Jakea objednal na následující týden, pak s vážným, soustředěným výrazem vyslechl závěrečnou promluvu, která se k němu odněkud z dálky nesla (vlastně to nebylo vůbec daleko, jen pár set metrů odtud na téže Harley Street), a zavěsil.

„Velmi schopný muž, tenhle doktor Rosenberg. Velmi schopný.“

„Dobře,“ řekl Jake. „Rosenberg. Zřejmě nějaký specialista.“
„Promiňte na moment, prosím vás.“ Curnow zvedl páčku na přístroji, kterému hrdě říkal interkom, a v tom to ihned začalo praskavě bzučet. „Ano? Co se děje?“

„Je tady šejch Karmat ibn Ezzat el Šaket,“ ozval se značně zkreslený dívčí hlas.

„Pošlete mi ho sem přesně za půl minuty, a až bude odcházet, vyberte od něho samozřejmě honorář,“ řekl Curnow a vstal. „Tak pane Richardsonsone – musíte mě průběžně informovat, jak se to vyvíjí. Jinak žádné potíže? Vnitřní orgány?“

„Nemohu si stěžovat.“

„Výborně. Bolesti v břiše?“

„Semtam něco píchne, nic zvláštního.“

„Moč pěkně světlá?“

„Ano, děkuji za optání.“

„Stolice pěkně tmavá?“

„Jistě.“

„A co hemoroidy?“

„Myslíte zlatou žílu. Tak zlatou žílu nemám,“ prohlásil pravdivě Jake. „Tu nemám.“

Doktor se krátce zasmál a pokrčil rameny, jako by dával najevo, že svého pacienta shovívavě chápe, že mu je jasné, jak je z toho tématu celý nervózní, a že by od něj nejradyji utekl. „Jestlipak si dopřejete dost pohybu?“

„Myslel jsem, že to nemám přehánět.“

„Trocha pohybu nezaškodí. Procházky. Práce na zahrádce. Neříkal jste, že zahradničíte?“

„Říkal. Zahradničím.“

„Tak jen zahradničte. To vám může jenom prospět. Ať už trpíte čímkoli.“

„Děkuji, pane doktore.“

V čekárně se minul s oním mužem z Východu, který byl oblečen, jako by odtamtud právě dorazil a ani neměl čas

dát se po té dlouhé cestě trochu do pořádku. Koberec v předpokojí sem zřejmě kdysi přibyl stejnou cestou - nepochybně dar nějakého vděčného emíra či chalífy. Doktorova sekretářka, děvče něco mezi dvaceti a pětadvaceti, stála v pozoru. Jake si povšiml, že buď má opravdu velká ňadra, nebo si pomáhá nějakým profesionálním trikem, aby dělala ten dojem. Pokusil se v duchu vypočíst pravděpodobnost toho, že Curnow ví, která z těch dvou možností odpovídá skutečnosti, a na chvíli poklesl na duchu, protože by se byl v této věci těžko smířoval i s minimální pravděpodobností. Vzápětí však pookřál. Od vstupních dveří ke vchodu čekárny se sunul kolega pacient, s nímž se pod touhle střechou sešel už nejméně jednou. Pohyboval se jen s velkou námahou, které podle všeho dosud nepřivykl, jednu nohu nataženou a ztuhlou, druhou ohnutou a ztuhlou. Ty dáš asi panu doktorovi zabrat, pomyslel si Jake. To já jsem proti tobě pašák, blesklo mu hlavou hned nato.

Patřil k lidem, kteří na lékaře sice pohlížejí s despektem, nicméně dělají, co jim ti pánové řeknou, a tak se rozhodl, že si nevezme taxík, ale že dojde pěšky až na Warren Street a odtamtud pojedje stosedmadvacítkou autobusem. V téhle oblasti by stejně dalo práci chytit taxi. Sotva tady totiž taxikář vysadil na chodník nějakou tu černou, hnědou či žlutou osobu nebo skupinku takových osob, už se mu do vozu cpali nějací Američané, Němci či Španělé; nebo obráceně. Byl časný duben, pěkné odpoledne, krátce po čtvrté. Jake prodloužil krok a přešel ulici před velkým černým automobilem s diplomatickou poznávací značkou, stojícím ve vozovce souběžně s řadou parkujících vozů. Kdosi se z něj usilovně hrabal ven, nepochybně nějaký africký šaman, který zřejmě potřeboval pomoc zvenčí. Třída Portland Place byla přecpaná vozidly směřujícími na sever, většinou osobními auty. V tuhle denní dobu se to dalo na Škaredou středu čekat, a přesně tak to tu bude určitě vy-

padat i třiadvacátého prosince – letos ovšem spíš dvaadvacátého. Přestože se vozy pohybovaly přerývaně a pomalu, počkal si Jake na změnu světla, než opustil obrubník. Počínal si tak zásadně od chvíle, kdy v minulém roce jen o vlasek unikl střetu s motocyklem. Doprava v protisměru byla mnohem řidší, ale o nic rychlejší. Opravovala se tam totiž velká část vozovky; ovšem teď právě tam neopravoval nikdo nic.

Euston Road naopak – i když to zase takový příkrý rozdíl nebyl – připomínala automobilovou závodní dráhu, nebo spíš celou síť závodních drah. Jake si tak trochu oddechl, když se dostal bez újmy na její severní stranu. Zamával na jednoho starého známého a vesele se na něj usmál. Momentálně si nemohl vzpomenout na jeho jméno a ten starý známý, který právě vyšel z budovy patřící televizi, mu zamávání oplatil a taky se na něj usmál, pár vteřin předtím, než si Jake uvědomil, že to není žádný jeho starý známý, ale ten chlap, co hraje inspektora v tom televizním seriálu. To jsem ale blbec, pomyslel si Jake. Ale co, ten šašek je na takovéhle omyly určitě zvyklý.

Stosedmadvacítka ho pak provezla skrz Camden Town a Hampstead a po půlhodině vystoupil na zastávce Orris Park před budovou Národní westminsterské banky. Když už se chtěl vydat na pětiminutovou cestu pěšky k domovu, zabloudily mu oči do výkladní skříně obchodu s vínem a lihovinami, kde se kolemjdoucím sice neumělým písmem, nicméně zcela jasně oznamovalo drastické snížení cen: deset pencí z každé libry u veškerého zakoupeného zboží, pouze tento týden. Chvilí váhal. Donutil se jít k doktorovi; ukázněně se donutil k troše pohybu a ušetřil asi libru dvacet tím, že si nevzal taxíka. A to má až do smrti pít každý večer jen to tuniské stolní červené (suché)? Rázně vstoupil do obchodu a zamířil k regálu s francouzskými víny. Côtés de Nuits Villages 1971, za dvě libry pět, ovšem minus dva-

cet a půl pence. Beaune Clos de la Mousse 1972 za... Ale vem to čert: Château Talbot 1967 za čtyři libry devět pencí minus... prostě těch deset procent. Cestou k pokladně zahlédl pyramidu krabic s likérovými bonbony a znovu zaváhal, tentokrát o něco déle. Dvě libry sedmnáct, ale o to tady ani tak nešlo. Nakonec si jednu tu bonboniéru vzal.

Před ním u kasy stál jiný zákazník, ve značně umolousané, kdysi bílé pracovní kombinéze, kouřil doutník a bavil se se starším z obou přítomných prodavačů, zatímco mladší mu sčítal nákup.

„Vyplatí se to?“ opakoval několikrát. „O to jde. Jestli ne, nechci nic vědět. Jestli ne, nezajímá mě to. A jestli jo, tak o to přece jde. Jen to je důležitý. Nemám pravdu?“

„To máte.“

„Jasně. Jenom o to jde. Jako ve všem.“ Při těchto slovech vytáhl muž v kombinéze z postranní kapsy balíček dvacetilibrovek a pár jich odpočítal. Jake se domníval, že jich bylo pět, ale docela jistý si tím nebyl. „Jenom o to jde. Dvanáct let starý víno je lepší než osm let starý, a ročník jednašedesátej je určitě lepší než ročník dvašedesát. Mám pravdu? O nic jinýho nejde. Už jste někdy zkusil Jacka Daniela se zelenou vinětou?“

„Ne.“

„Stojí za to.“ Dostal zpátky, moc toho nebylo. „Ts. Jo, stojíš za to ho zkusit. Člověk si uvědomí, že ten s černou vinětou je lepší. Ale Jack Daniel se zelenou vinětou, to taky není špatný pití. Tak žijte blaze.“

Jake si postoupil, vyložil svůj nákup na pultík pokladny a sledoval, které knoflíky začne ten mladší příručí na své mašince mačkat. Trojka, pak mu ale jeden stisk ušel, vzdal to tedy a čekal, až mladík odtrhne bloček a beze slova mu ho podá. Přimhouřil oči. 003,69; 002,17; 006,86. Koukal na to a starší prodavač mezitím nasál nosem vzduch.

„É... Za ty bonbony jste mi počítal plnou cenu.“